

giver til udelukkende eller fortrinsvis at beskæftige lønmodtagere, der er medlemmer af en forening eller en bestemt forening, ikke er gyldige. På samme måde skal forslaget sikre, at bestemmelser, som forpligter en lønmodtager til udelukkende eller fortrinsvis at have beskæftigelse hos en arbejdsgiver, som er medlem af en forening eller en bestemt forening, ikke er gyldige. Tilsvarende skal forslaget sikre, at andre kollektive overenskomster eller aftaler ikke indirekte medfører en begrænsning af foreningsfriheden, idet der er eksempler på aftaler, der giver bestemte fagforbund en eksklusiv anvisningsret på arbejdskraft til arbejdsgivere, der er omfattet af den pågældende aftale. Sådanne aftaler har den virkning, at arbejdsgiveren kun har lov til at ansætte personer, der er medlemmer af en bestemt fagforening, hvilket bevirker, at personer der ikke er medlemmer af den pågældende fagforening ikke har mulighed for at komme i betragtning til ansættelse hos disse arbejdsgivere. Sådanne aftaler, der er egnede til at tvinge personer ind i bestemte fagforeninger, vil efter lovforslaget blive ugyldige.

Forslaget har endelig til formål at sikre, at lønmodtagerorganisationer ikke via deres foreningsvedtægter kan pålægge deres medlemmer udelukkende eller fortrinsvis at tage ansættelse hos en arbejdsgiver, som er eller ikke er medlem af en forening eller en bestemt forening. På samme måde sikrer lovforslaget, at arbejdsgiverorganisationer ikke via deres foreningsvedtægter kan pålægge deres medlemmer udelukkende eller fortrinsvis at ansætte lønmodtagere, som er eller ikke er medlem af en forening eller en bestemt forening. Det samme gælder for arbejdsgivere, som fremover ikke gyldigt kan fastsætte i virksomheders interne reglementer eller lignende, at virksomheden udelukkende eller fortrinsvis ansætter lønmodtagere, som er eller ikke er medlemmer af en forening eller en bestemt forening.

For så vidt angår eksisterende eksklusivbestemmelser i gældende overenskomster, aftaler, vedtægter for arbejdsgiver- eller lønmodtagerorganisationer eller virksomheders interne reglementer vil sådanne bestemmelser være ugyldige ved lovens ikrafttræden. Dette gælder uanset på hvilket niveau sådanne overenskomster, aftaler, vedtægter m.v. er indgået. Det samme gælder andre bestemmelser, der giver bestemte fagforeninger eneret til anvisning af arbejdskraft.

5. Vedrørende liberale erhverv

Det fremgår af Menneskerettighedsdomstolens praksis, at foreninger, der er oprettet ved lov, og som udfører offentlig myndighed som fx lovregulerede kollegiale organer blandt visse liberale professioner,

der fastsætter fagetiske regler og håndhæver disse over for deres medlemmer, ikke omfattes af foreningsbegrebet i Den Europæiske Menneskerettighedskonventionens artikel 11. Den nyligt afsagte dom fra Menneskerettighedsdomstolen ændrer ikke heri. Regeringen har imidlertid besluttet at afskaffe de eksklusivt ordnede indtægter inden for de liberale erhverv.

5.1. Sundhedsområdet

På sundhedsområdet udarbejder Indenrigs- og Sundhedsministeriet et lovforslag, som ophæver eksklusivaftaler på sygesikringsområdet. Lovforslaget vil blive fremsat hurtigst muligt i indeværende Folketingssamling.

5.2. Advokater

Justitsministeriet vil anmode det nedsatte udvalg om advokater om i sin betænkning at beskrive mulige løsningsmodeller i forbindelse med de spørgsmål, der opstår ved en afskaffelse af det pligtmæssige medlemskab af Advokatsamfundet. Det drejer sig navnlig om, hvordan kontrollen og tilsynet med advokaterne kan tilrettelægges. Justitsministeriet vil på baggrund af betænkningen fra udvalget udarbejde et lovforslag om ophævelse af det obligatoriske medlemskab af Advokatsamfundet og om den fremtidige tilrettelæggelse af et tilsyn, klagesagsbehandling og uddannelse på advokatområdet med henblik på fremsættelse i Folketinget i oktober 2006.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget medfører ikke økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

7. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Forslaget medfører ikke økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet af betydning. Forslaget vil dog kunne indebære en lettelse i forbindelse med rekruttering af arbejdskraft, idet arbejdsgivere ikke skal tage hensyn til ansøgere foreningsmæssige tilhørsforhold efter lovens ikrafttræden.

8. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

9. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.